

Kristianstads
Kommun

Omsorgsförvaltningen
Palliativa gruppen i samarbete med MAS,
2019-08-31

Subcutan behovsmedicinering för patient i livets slutskede

Ett av den palliativa vårdens huvudsakliga mål är att lindra smärta och andra symtom. Palliativ vård fokuserar på symptomkontroll och livskvalitet samt arbetar med framförhållning. På ett tidigt stadium när patienten/vårdtagaren börjar få svårt för att svälja tabletter beakta möjligheten till att använda alternativa administrerings sätt. Vid upprepade injektioner sätt en venkateter subcutant (sc), för att undvika onödiga stick.

Obs! Följ läkarordinationer!

Smärta

Läkemedel mot smärta	Kommentar
Inj Morfin 10 mg/ml.	För opioidnaiva (ej tidigare fått morfin) patienter börja med låg dos, förslagsvis 0,25 ml sc vb. Dosen relaterad till ev. grunddos. Riktlinje: Vid behovs dosen ska vara 1/6 av grunddosen. Vid administrering i injektionsform halveras dosen gentemot per oral dos.

Att tänka på: Morfin har även en oro/ångest dämpande effekt.

Oro/ångest

Läkemedel mot oro/ångest	Kommentar
Inj Stesolid 5 mg/ml	Vanlig dos 0,5-1 ml sc vb. Erfarenhet från avancerad palliativ vård medger sc administrering. Beakta att Stesolid har lång halveringstid.

Att tänka på: På ett tidigt stadium när patienten/vårdtagaren börjar få svårt med att ta tabletter beakta möjligheten till att ersätta tabletter mot oro/ångest med injektioner. Detta för att undvika genombrott av oro/ångest eller abstinens. Patienten kan p.g.a. nedsatt cirkulation ackumulera (samla på sig) av tillfört läkemedel, p.g.a. minskat upptag, vilket kan ge oväntat hög effekt vid förbättrad cirkulation och ökat upptag.

Kristianstads
Kommun

Omsorgsförvaltningen
Palliativa gruppen i samarbete med MAS,
2019-08-31

Illamående

Läkemedel mot illamående	Kommentar
Inj Haldol 5 mg/ml	Rekommenderad dos 0,1-0,2 ml sc vb. Kan även ordineras som stående dos x 2. Maxdos 2mg/dag (0,4ml/dag). Om orsak är ileus krävs ofta högre doser, max 4mg/dag (0,8ml/dag).

Att tänka på: På ett tidigt stadium när patienten/vårdtagaren börjar få svårt med att ta tabletter beakta möjligheten till att ersätta tabletter mot illamående med injektioner.

Andnöd/rosslighet

Läkemedel vid andnöd/rosslighet	Kommentar
Inj Morfin-scopolamin (10+0,4) mg/ml	Börja med en låg dos förslagsvis 0,25-0,5 ml sc vb. Vid utebliven eller ringa effekt efter 2-3 doser av Morfin-scopolamin överväg byte av preparat.
Inj Robinul 0,2 mg/ml	Förslagsvis 1 ml sc/iv. Vid otillräcklig effekt kan injektionen upprepas efter 30 minuter. Vid fortsatt otillräcklig effekt är det troligen annan orsak till problemet. Robinul passerar ej blod-hjärnbarriären vilket ger mindre mental påverkan samt är mer potent mot sekretion jämfört med Morfin-scopolamin.

Att tänka på: Vid ren andnöd kan inj Morfin vara ett väl så bra alternativ. Preparaten är starkt uttorkande och patienten bör erhålla tårsubstut exempelvis Viscotears.

(Rutin 2011-03-15: FoU nätverk)